

באחד, שכתוב זהב וכסף ונחשת.
דבר אחר זהב וכסף - זה שחזור
לכסף, וכסף לזהב, והכל כלול
יחד ובמקום אחד. בשלש צורות
חזור: כאשר צריך לשמחה ולא
לדין - זהב. כאשר צריך לרחמים
- כסף. כאשר צריך תקף הדין -
נחשת.

ועל זה הסתפל משה במעשה של
נחש הנחשת, שכתוב ויעש משה
נחש נחשת, והיה יודע המקום
של התוף הנחב באותה נחשת,
משום שנחש הוא פלשונו,
ומקומו היה יודע. שהרי הקדוש
ברוך הוא לא אמר לו אלא עשה
לך שרף, והוא בא ועשה נחש
נחשת, שכתוב ויעש משה נחש
נחשת. מה הטעם?

אלא מקום היה יודע, ועקר הדבר
היה, שהרי בראשונה פתוב
וישלח ה' בעם את הנחשים
השרפים, וכתוב נחש שרף.
עקרום הוא נחש. ומשום שמשה
היה יודע את העקר והשרש
והיסוד מאותו מקום, עשה נחש
והסתמך עליו. מה הטעם? פי
ישראל חטאו בלשונו, שכתוב
וידבר העם באלהים ובמשה, ועל
זה וישלח ה' בעם את הנחשים
השרפים.

ובמשה לא הלך אלא אחר העקר
ועשה נחש נחשת באותו גון
שצריך לו, שהרי מקומו הוא
נחשת, והקדוש ברוך הוא לא
אמר לו ממה יעשה, ומשה
התבונן ועשה אותו מנחשת כפי
שצריך למקומו. מנין לנו?
שכתוב ויעש משה נחש נחשת
וישמהו על הנס. מה זה על הנס?
על אותו רשם שהוא למעלה.
והרי שנינו, בכל מקום הנחש הזה
הולך אחר סוד של אשת חיל,

בכלא כחדא, דכתיב זהב וכסף ונחשת.
דבר אחר זהב וכסף. זהב דאתהדר לכסף,
וכסף לזהב, וכלא אתכליל כחדא,
ובדוכתא חדא. בתלת גוונין אתהדר, פד
אצטריך לחדוותא ולא דינא, זהב. פד
אצטריך לרחמי, כסף. פד אצטריך תקפא
דדינא, נחשת.

ועל דא אסתפל משה, בעובדא דנחש
הנחשת, דכתיב (במדבר כא) ויעש משה
נחש נחשת, והוה ידע אתר דהתוכא דזהב
בהווא נחשת, בגין דנחש פלישנא דיליה
הוא, ואתריה הוה ידע. דהא קדשא בריך הוא
לא אמר ליה אלא עשה לך שרף, ואיהו אתא
ועבד נחש נחשת, דכתיב ויעש משה נחש
נחשת. מאי טעמא.

אלא אתר הוה ידע, ועקרא דמלתא הוה, דהא
בקדמיתא כתיב, (במדבר כא) וישלח יי' בעם
את הנחשים השרפים, וכתוב (דברים ח) נחש
שרף. עקרא דלהון נחש איהו. ובגין דמשה
הוה ידע עקרא ושרשא ויסודא מהווא אתר,
עבד נחש ואסתמך עליה. מאי טעמא. בגין
דישראל חטאו בלישנהון, דכתיב (במדבר כא)
וידבר העם באלהים ובמשה, ועל דא וישלח
יי' בעם את הנחשים השרפים.

ובמשה לא אזל אלא בתר עקרא, ועבד נחש
נחשת, בהווא גוונא דאצטריך ליה,
דהא אתריה נחשת איהו. וקודשא בריך הוא
לא אמר ליה ממה יתעביד, ומשה אסתפל
ועבד ליה מנחשת, כמה דאצטריך לאתריה.
מנלן. דכתיב ויעש משה נחש נחשת וישימהו
על הנס. מאי על הנס. על ההוא רשימו דאיהו
לעילא.

והא תנינן, בכל אתר האי נחש אזלא בתר רזא
דאשת חיל, ובעיא אשת